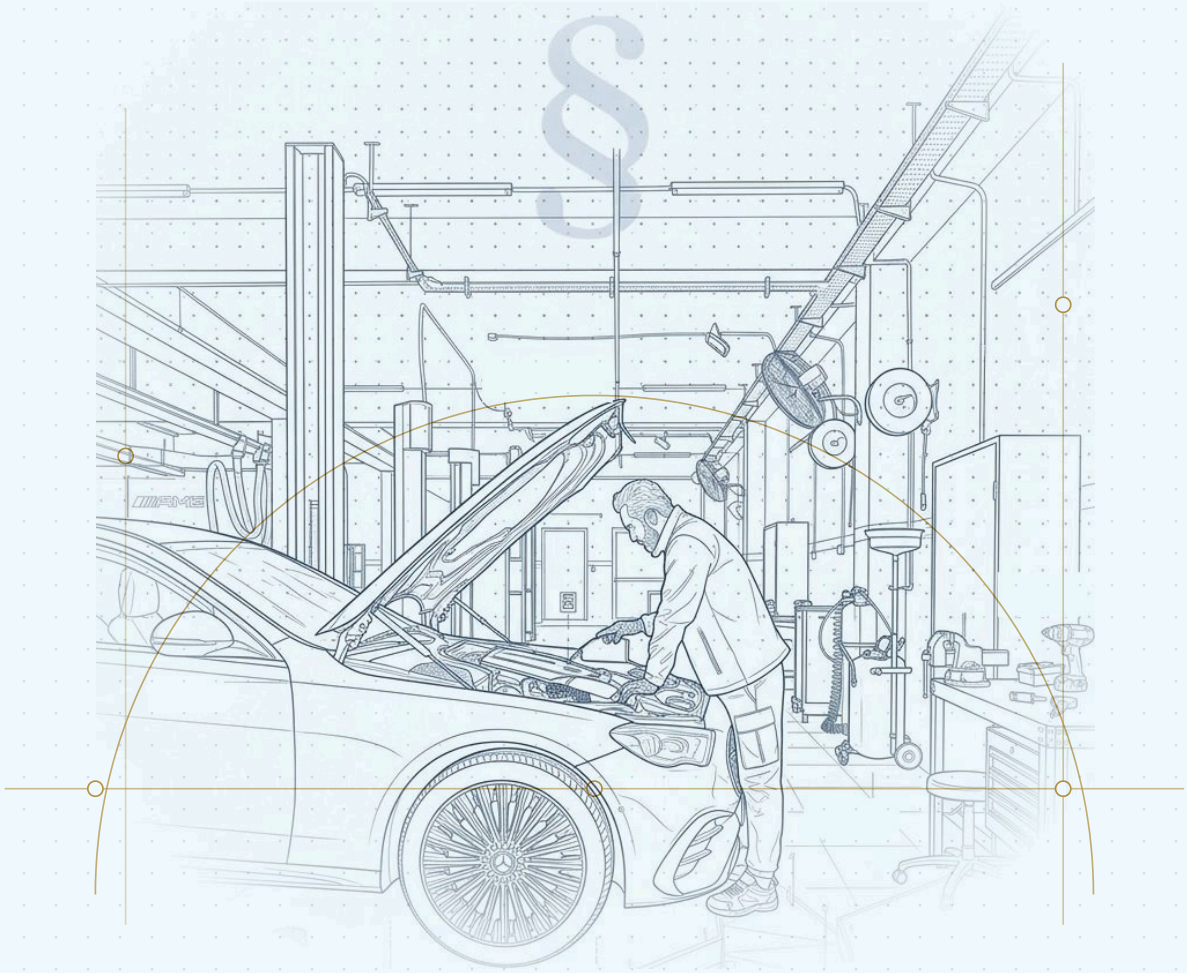
PRAWO MOTORYZACYJNE · OC SPRAWCY

Jak czytać kosztorys ubezpieczyciela?

Poradnik krok po kroku: gdzie najczęściej zaniża się odszkodowanie za naprawę auta, jak to sprawdzić i jak złożyć zastrzeżenia. Z przykładowym kosztorysem i wzorem pisma.

Kancelaria Motoryzacyjna

radca prawny Karol Borkowski

PRZYGOTOWAŁ
radca prawny Karol Borkowski

STAN PRAWNY
listopad 2026

SPRAWY Z CAŁEJ POLSKI
konsultacje online

WSTĘP

Dla kogo jest ten poradnik

Przygotowałem go dla osób, którym ubezpieczyciel sprawcy wycenił naprawę auta kosztorysowo, czyli wypłacił albo zaproponował pieniądze na podstawie własnej kalkulacji, a kwota wydaje się za niska, żeby naprawić auto.

Poradnik dotyczy **szkody częściowej z OC sprawcy**. Dwie sytuacje wyglądają inaczej:

- **Autocasco (AC).** Zasady wyliczenia zależą od Twojej umowy i ogólnych warunków ubezpieczenia (OWU), np. od wariantu serwisowego albo kosztorysowego i od potrąceń za zużycie części. Część argumentów z poradnika może nie zadziałać, dlatego najpierw sprawdź warunki polisy.
- **Szkoda całkowita.** Gdy ubezpieczyciel uznał, że naprawa się nie opłaca, liczą się przede wszystkim wartość auta przed szkodą i wartość wraku. Ten temat opisuję osobno na kancelariaborkowski.pl/szkoda-calkowita/.

W SKRÓCIE

- Kosztorys ubezpieczyciela to jego wyliczenie, a nie ostateczne rozstrzygnięcie. Możesz go zakwestionować, także po wypłacie pieniędzy.
- Program podaje normy czasu pracy i ceny części z katalogu. Stawkę za roboczogodzinę, rodzaj części, potrącenia i rabaty ustala jednak kosztorysant. To w tych miejscach najczęściej znika część odszkodowania.
- Masz prawo wglądu do akt szkody: kosztorysu, zdjęć i protokołu oględzin.

Jak z niego korzystać

1. Zacznij od rozdziału **„Przykładowy kosztorys z komentarzem”**. Zobaczysz na nim, gdzie szukać zaniżeń w swoim kosztorysie.
2. Rozdział **„Wzór pisma”** zawiera gotowe zastrzeżenia do kosztorysu. Wybierz punkty, które pasują do Twojej sprawy.
3. Ramki **„Warto skonsultować”** wskazują momenty, w których błąd kosztuje najwięcej.

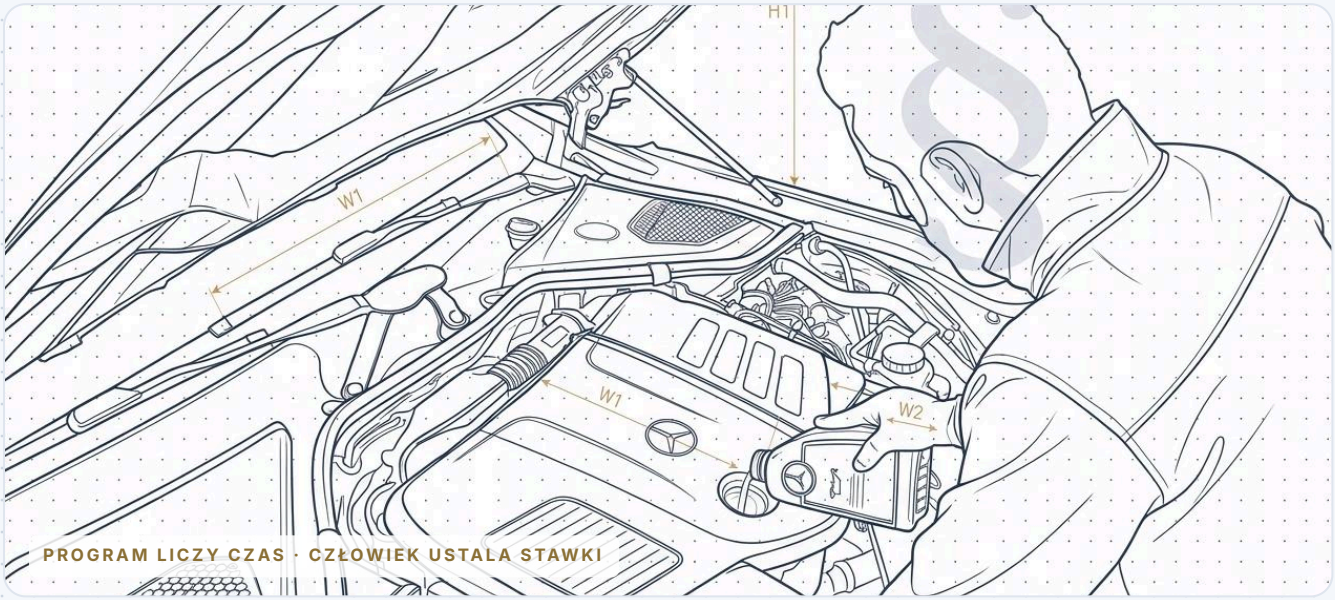
SPIS TREŚCI

01 Skąd się bierze kosztorys 03
02 Z czego składa się kosztorys 04
03 Przykładowy kosztorys z komentarzem 05
04 Osiem miejsc, w których najczęściej zaniża się kosztorys 07
w tym: podstawy prawne i źródła 09
05 Co zrobić krok po kroku 10
06 Lista kontrolna 11
07 Najczęstsze pytania 12
08 Wzór pisma: zastrzeżenia do kosztorysu 13
Kontakt 15

ROZDZIAŁ 01

Skąd się bierze kosztorys

Ubezpieczyciele liczą koszt naprawy w systemach eksperckich: Audatex, Eurotax albo DAT. Program podpowiada normy czasu pracy dla danego modelu i ceny części z katalogu producenta.

PROGRAM LICZY CZAS · CZŁOWIEK USTALA STAWKI

To kosztorysant ustawia jednak parametry, które w największym stopniu decydują o końcowej kwocie:

- stawkę za roboczogodzinę, osobno dla prac blacharskich, mechanicznych i lakierniczych,
- rodzaj części: oryginalne albo zamienniki o różnej jakości,
- potrącenia, np. za wiek auta albo zużycie części,
- rabaty na części i materiał lakierniczy,
- zakres naprawy: co wymienić, co naprawić, a co pominąć.

Dlatego dwa kosztorysy tego samego auta, zrobione w tym samym programie, mogą się różnić o kilkadziesiąt procent, a czasem nawet ponad dwukrotnie. Różnica nie wynika z programu, tylko z wpisanych do niego założeń.

ROZDZIAŁ 02

Z czego składa się kosztorys

Wydruki z różnych systemów wyglądają inaczej, ale zawierają te same części. Każdą warto sprawdzić pod innym kątem.

Część kosztorysu	Co w niej znajdziesz	Co sprawdzić
Dane pojazdu	Marka, model, wersja, VIN, data produkcji, rodzaj lakieru i wyposażenie dodatkowe.	Czy VIN i wersja zgadzają się z dowodem rejestracyjnym. Czy ujęto wyposażenie, np. czujniki, kamerę albo reflektory LED – od niego zależą ceny części.
Robocizna	Lista operacji (wymiana, naprawa, demontaż, montaż) z czasem pracy. Systemy podają czas w różnych jednostkach – np. w Audatexie roboczogodzina dzieli się, zależnie od marki auta, na 10 albo 12 jednostek czasowych (JC). Inne programy podają czas wprost w roboczogodzinach.	Stawkę za roboczogodzinę i to, czy na liście są wszystkie potrzebne operacje, łącznie z demontażem, montażem i kalibracjami.
Lakierowanie	Elementy do lakierowania, rodzaj lakieru, stopień lakierowania, czas pracy lakiernika i koszt materiału lakierniczego.	Rodzaj lakieru (np. metalik, perła), zakres lakierowania i to, czy nie obniżono kosztu materiału lakierniczego.
Części zamienne	Numery katalogowe, nazwy i ceny części oraz oznaczenia ich jakości.	Oznaczenia jakości (O, Q, P i inne), potrącenia procentowe i rabaty.
Podsumowanie	Sumy robocizny, lakierowania i części, potrącenia, rabaty, VAT i kwota do wypłaty.	Czy doliczono VAT. Ile łącznie odjęto z tytułu potrąceń i rabatów.
Uwagi	Notatki kosztorysanta, np. o uszkodzeniach niezwiązanych ze zdarzeniem albo o wcześniejszych naprawach.	Czy wyłączenia mają oparcie w zdjęciach i protokole oględzin.

OZNACZENIA CZĘŚCI

O – nowa część oryginalna, pochodząca od producenta auta i sygnowana jego logo.

Q – nowa część tej samej jakości co oryginał, wyprodukowana przez firmę, która dostarcza ją producentowi auta. Zwykle nosi logo producenta części, a nie marki auta.

P (także PC, PT, PJ) – nowa część nieoryginalna, której producent zaświadcza, że ma porównywalną jakość. PC i PT oznaczają dodatkowy certyfikat niezależnego ośrodka, a PJ – część polecaną przez dystrybutora. Jakość i spasowanie bywają w praktyce różne.

Z – zamiennik, którego jakości nikt nie potwierdził.

Litera przy części mówi więc, za jaką jakość części ubezpieczyciel chce zapłacić.

ROZDZIAŁ 03

Przykładowy kosztorys z komentarzem

Poniżej znajdziesz uproszczony kosztorys szkody z OC sprawcy. Dane są fikcyjne, a układ jest skrócony w porównaniu z wydrukami z systemów. W przykładzie 1 roboczogodzina to 10 JC. Numery w kółkach odsyłają do opisów w rozdziale 04.

Sytuacja: Volkswagen Golf VII 1.5 TSI, rok 2019, lakier dwuwarstwowy metalik, auto serwisowane w ASO. Inny kierowca uderzył w tył auta na światłach. Uszkodzone są: zderzak tylny z belką, klapa bagażnika, lewa lampa tylna i czujnik parkowania.

Kalkulacja ubezpieczyciela (przykład fikcyjny)

Pozycja	Szczegóły	Kwota netto (zł)	Nr
ROBOCIZNA BLACHARSKA I MECHANICZNA – STAWKA 60,00 ZŁ/RBH			
Zderzak tylny – wymiana	18 JC	108,00	1
Belka zderzaka tylnego – wymiana	6 JC	36,00	
Klapa bagażnika – naprawa	25 JC	150,00	3
Lampa tylna lewa – wymiana	3 JC	18,00	
Czujnik parkowania – wymiana	4 JC	24,00	2
Razem robocizna	**56 JC = 5,6 rbh × 60,00 zł**	**336,00**	
LAKIEROWANIE			
Robocizna lakiernicza	zderzak (nowa część z tworzywa) 24 JC, klapa (lakierowanie naprawcze) 30 JC: 5,4 rbh × 60,00 zł	324,00	1
Materiał lakierniczy	690,00 zł, potrącenie 40%	414,00	4
CZĘŚCI ZAMIENNE			
Zderzak tylny	zamiennik „P” (oryginał: 1 650,00 zł)	780,00	5
Belka zderzaka tylnego	„O”	420,00	
Lampa tylna lewa	„O” 1 180,00 zł, potrącenie 30%	826,00	6
Czujnik parkowania	„O” 290,00 zł, rabat 20%	232,00	7
PODSUMOWANIE			
Razem netto		**3 332,00**	
VAT 23%	nie naliczono: „wypłata netto do czasu przedstawienia faktury”	0,00	8
Do wypłaty		**3 332,00**	

Czego w tym kosztorysie brakuje 2 – demontażu i montażu wyposażenia klapy (zamka i oświetlenia tablicy rejestracyjnej, 8 JC) i kontroli działania czujników parkowania po wymianie (5 JC). Razem to **13 JC, czyli 1,3 rbh**. Brakuje też drobnych części jednorazowych, np. spinek i uchwytów, które przy demontażu zderzaka zwykle trzeba wymienić – w przykładzie wyceniono je na **85,00 zł**.

Na co jeszcze zwrócić uwagę 3 – klapę zakwalifikowano do naprawy. Warto sprawdzić, czy przy tym zakresie uszkodzeń naprawa jest technologicznie możliwa.

Ten sam kosztorys po korekcie (przykład liczbowy)

Element	Ubezpieczyciel, zł	Po korekcie, zł	Co zmieniono
Robocizna blacharska i mechaniczna	336,00	1 242,00	stawka 180 zł/rbh z rynku lokalnego (przykład); dodane pominięte operacje: 56 JC + 13 JC = 69 JC, czyli 6,9 rbh
Robocizna lakiernicza	324,00	972,00	stawka 180 zł/rbh: 5,4 rbh
Materiał lakierniczy	414,00	690,00	bez potrącenia
Części zamienne	2 258,00	3 625,00	części „O" bez potrąceń i rabatu: 3 540,00 zł (1 650 + 420 + 1 180 + 290) + drobne części 85,00 zł
Razem netto	**3 332,00**	**6 529,00**	
VAT 23%	0,00	1 501,67	poszkodowany nie odlicza VAT
Razem do wypłaty	**3 332,00**	**8 030,67**	**różnica: 4 698,67 zł**

Stawka 180 zł za roboczogodzinę i pozostałe kwoty są przykładowe. W Twojej sprawie o tym, jaka stawka jest rynkowa, decydują stawki warsztatów z Twojej okolicy. O tym, czy wystarczy zamiennik, decydują m.in. wiek auta, jego historia serwisowa i jakość dostępnych zamienników. Różnica może okazać się mniejsza, większa albo żadna.

TAK TO WYGLĄDA W PRAKTYCE · HISTORIA KLIENTA KANCELARII

ok. 8,5 tys. zł DOPŁATY ZASĄDZONEJ PRZEZ SĄD

Ubezpieczyciel OC sprawcy obniżył w kosztorysie stawkę za roboczogodzinę do 98 zł netto, wykreślił część prac i wypłacił ok. 19,5 tys. zł. Po opinii biegłego sąd zasądził dopłatę – klient odzyskał pełny koszt naprawy, ok. 28 tys. zł.

Cały opis sprawy: **kancelariaborkowski.pl › case studies** – „Spór sądowy z ubezpieczycielem o zaniżony kosztorys naprawy z OC"

ROZDZIAŁ 04

Osiem miejsc, w których najczęściej zaniża się kosztorys

Przy każdym punkcie piszę, jak zaniżenie wygląda w kosztorysie, co mówią przepisy i orzecznictwo oraz co możesz zrobić.

1 Zaniżona stawka za roboczogodzinę

W kosztorysie: Stawka jest podana przy sumie robocizny i lakierowania, np. „60,00 zł/rbh". Często jedna stawka obejmuje wszystkie rodzaje prac.

Co mówią przepisy i orzecznictwo: Według Rekomendacji KNF dotyczących likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych (stosowanych od 1 listopada 2022 r.) ubezpieczyciel powinien uwzględniać stawki z rynku lokalnego, czyli z gminy lub powiatu, w którym mieszka poszkodowany (rekomendacja 15.3). Rekomendacje są adresowane do ubezpieczycieli i nie wiążą sądu, ale wyznaczają standard likwidacji szkód. Rzecznik Finansowy wskazuje zaniżanie stawek jako jeden z częstych problemów poszkodowanych. W sądzie stawkę ustala zwykle biegły na podstawie cen w danej okolicy.

Co możesz zrobić: Zbierz cenniki albo pisemne informacje o stawkach z 2–3 warsztatów w Twojej okolicy. Przy nowszym aucie albo aucie serwisowanym w ASO dołącz też stawkę ASO. Możesz też poprosić ubezpieczyciela o wskazanie lokalnego warsztatu, który wykona naprawę za kwotę z kosztorysu – Rekomendacje KNF przewidują to przy zastrzeżeniach do wyceny (rekomendacja 15.4).

2 Pominięte operacje i drobne części

W kosztorysie: Brakuje demontażu i montażu sąsiednich elementów, kalibracji czujników lub kamer, pomiaru geometrii albo drobnych części jednorazowych, takich jak spinki, uchwyty i uszczelki.

Co mówią przepisy i orzecznictwo: Odszkodowanie ma pokryć niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty przywrócenia auta do stanu sprzed szkody. Mieszczą się w nich wszystkie czynności, których wymaga technologia naprawy producenta.

Co możesz zrobić: Porównaj kosztorys ze zdjęciami z oględzin i z kosztorysem warsztatu. Jeśli po demontażu wyszły ukryte uszkodzenia, zgłoś je ubezpieczycielowi przed dalszą naprawą, dołącz zdjęcia i poproś o dodatkowe oględziny.

3 Naprawa zamiast wymiany

W kosztorysie: Przy elemencie widnieje operacja „naprawa" zamiast „wymiana", często z krótkim czasem pracy.

Co mówią przepisy i orzecznictwo: Naprawa jest tańsza, ale właściwa tylko wtedy, gdy technologia producenta ją dopuszcza i gdy rzeczywiście przywraca element do stanu sprzed szkody. Wątpliwości pojawiają się zwłaszcza przy elementach z tworzyw z uszkodzonymi mocowaniami i przy elementach z aluminium lub stali o podwyższonej wytrzymałości.

Co możesz zrobić: Poproś warsztat albo rzeczoznawcę o ocenę, czy naprawa jest technicznie możliwa i ile czasu naprawdę zajmie.

4 Lakierowanie: potrącenia na materiał i pominięte elementy

W kosztorysie: Koszt materiału lakierniczego obniżono o kilkadziesiąt procent. Przyjęto inny rodzaj lakieru niż w aucie (np. zwykły zamiast perłowego) albo pominięto lakierowanie przejściowe (cieniowanie) sąsiednich elementów.

Co mówią przepisy i orzecznictwo: Uchwała Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2012 r. (III CZP 80/11), opisana w punkcie 6, dotyczy kosztów nowych części i innych materiałów służących do naprawy, a więc także materiału lakierniczego.

Co możesz zrobić: Sprawdź kod lakieru (zwykle na tabliczce w aucie lub w książce serwisowej) i porównaj go z danymi w kosztorysie. Zapytaj lakiernika, czy technologia wymaga w Twoim przypadku cieniowania sąsiednich elementów.

5 Zamienniki zamiast części oryginalnych

W kosztorysie: Przy części jest oznaczenie inne niż „O", a cena jest wyraźnie niższa od ceny oryginału.

Co mówią przepisy i orzecznictwo: Rekomendacje KNF (rekomendacje 18–19) przewidują tylko trzy kategorie części: O, Q i P. Części O ubezpieczyciel powinien przyjąć m.in., gdy wymaga tego gwarancja producenta albo szczególny interes poszkodowanego. Części Q – gdy wykaże, że pochodzą od dostawcy producenta auta. Części P może przyjąć, biorąc pod uwagę wiek auta, jego zużycie i prostotę konstrukcji części. Przyjęta część musi być realnie dostępna na rynku lokalnym. Za częściami oryginalnymi przemawia zwłaszcza to, że auto jest stosunkowo nowe, na gwarancji, serwisowane w ASO albo było wcześniej naprawiane na oryginałach.

Co możesz zrobić: Zapytaj, dlaczego przyjęto zamiennik, czy jest równoważny oryginałowi i realnie dostępny – i u kogo. Także przy starszym aucie możesz żądać wykazania równoważności i dostępności zamiennika „P". Dołącz dowody: historię serwisową, faktury z ASO, informację o gwarancji. Zrób zdjęcia oznaczeń producenta na uszkodzonych częściach.

6 Potrącenia za wiek auta i zużycie części

W kosztorysie: Ceny części są obniżone o określony procent, opisany jako „amortyzacja", „urealnienie", „zużycie" albo „potrącenie".

Co mówią przepisy i orzecznictwo: W uchwale składu siedmiu sędziów z 12 kwietnia 2012 r. (III CZP 80/11) Sąd Najwyższy przyjął, że na żądanie poszkodowanego odszkodowanie z OC obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i innych materiałów. Jeśli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości auta, może obniżyć odszkodowanie, ale tylko o kwotę tego wzrostu. Chodzi o wzrost wartości całego auta ponad stan sprzed szkody, a nie o samo zastąpienie starej części nową – auto po szkodzie zwykle traci na wartości, więc w praktyce zdarza się to rzadko. Rekomendacje KNF przewidują, że ubezpieczyciel nie powinien stosować amortyzacji (rekomendacja 17). W AC potrącenia mogą wynikać z umowy (OWU) – to inna sytuacja.

Co możesz zrobić: Wskaż w zastrzeżeniach każde potrącenie i jego kwotę. Zażądaj zwrotu potrąconej kwoty albo wykazania, że wartość całego auta wzrosła ponad stan sprzed szkody.

7 Rabaty na części i materiały

W kosztorysie: Przy częściach albo materiale lakierniczym widnieje rabat procentowy, często bez informacji, kto go udziela i na jakich warunkach.

Co mówią przepisy i orzecznictwo: Jeśli już naprawiłeś auto albo zobowiązałeś się zapłacić za naprawę, odszkodowanie nie zależy od rabatów u podmiotów współpracujących z ubezpieczycielem (uchwała składu siedmiu sędziów z 8 maja 2024 r., III CZP 142/22). Przed naprawą rabaty można uwzględnić, chyba że sprzeciwia się temu Twój uzasadniony interes (tamże; podobnie III CZP 32/24). Rekomendacje KNF zabraniają ubezpieczycielowi powoływania się na rabaty i upusty we współpracujących z nim warsztatach i punktach sprzedaży (rekomendacja 17.3).

Co możesz zrobić: Zapytaj, u kogo i na jakich warunkach możesz kupić części z tym rabatem. Jeśli rabat jest dostępny tylko w sieci partnerskiej ubezpieczyciela, napisz, dlaczego nie chcesz albo nie możesz z niej skorzystać, np. ze względu na odległość, gwarancję producenta albo zaufany warsztat.

8 Brak VAT

W kosztorysie: Kosztorys jest w kwotach netto, z adnotacją, że VAT zostanie dopłacony po przedstawieniu faktury.

Co mówią przepisy i orzecznictwo: Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów z 17 maja 2007 r. (III CZP 150/06) odszkodowanie wyliczone kosztorysowo obejmuje VAT w zakresie, w jakim poszkodowany nie może go odliczyć – faktura za naprawę nie jest do tego potrzebna. Wyjątek: jeśli już naprawiłeś auto, a zapłacona cena nie obejmowała VAT, VAT się nie należy (III CZP 32/24).

Co możesz zrobić: Jeśli nie odliczasz VAT (np. auto prywatne), napisz to wprost w zastrzeżeniach i zażądaj doliczenia VAT do kosztorysu.

AUTO JUŻ NAPRAWIONE ALBO SPRZEDANE? ORZECZNICTWO JEST NIEJEDNOLITE

Według uchwał składów siedmiu sędziów SN po poniesieniu kosztów naprawy odszkodowanie odpowiada tym kosztom (8 maja 2024 r., III CZP 142/22), a po naprawie albo sprzedaży auta nie liczy się go według hipotetycznego kosztorysu (11 września 2024 r., III CZP 65/23). Uchwała trzech sędziów z 24 września 2025 r. (III CZP 32/24) dopuściła kosztorys także po naprawie. Rozbieżność rozstrzygnie pełny skład Izby Cywilnej SN (III CZP 17/26 – w listopadzie 2026 r. sprawa jest w toku). Do tego czasu wynik takich spraw jest niepewny, więc zachowaj faktury i dokumentację naprawy.

PODSTAWY PRAWNE I ŹRÓDŁA

- Kodeks cywilny – art. 361, 363, 442[1], 819 i 822.
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – art. 29 ust. 6–10 (udostępnianie akt szkody).
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej.
- Rekomendacje KNF dotyczące likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych (uchwała KNF nr 240/2022 z 14 lipca 2022 r.) – adresowane do ubezpieczycieli, nie wiążą sądów.
- Uchwały Sądu Najwyższego: z 17 maja 2007 r., III CZP 150/06 (7 sędziów); z 12 kwietnia 2012 r., III CZP 80/11 (7 sędziów); z 2 września 2019 r., III CZP 99/18 (7 sędziów); z 8 maja 2024 r., III CZP 142/22 (7 sędziów); z 11 września 2024 r., III CZP 65/23 (7 sędziów); z 24 września 2025 r., III CZP 32/24. Pełny skład Izby Cywilnej: III CZP 17/26 (w toku).
- Rzecznik Finansowy, „Ceny usług naprawczych (roboczogodzin) w szkodach likwidowanych z ubezpieczenia OC ppm", czerwiec 2022 r.

ROZDZIAŁ 05

Co zrobić krok po kroku

Zanim zgodzisz się na kwotę z kosztorysu, zbierz dokumenty i sprawdź wyliczenie. Kolejność ma znaczenie.

1. **Zażądaj akt szkody.** Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępnić Ci dokumenty, na podstawie których ustalił odszkodowanie, w tym kosztorys, zdjęcia i protokół oględzin (art. 29 ust. 6–10 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej). Według Rekomendacji KNF kalkulację powinien przekazać Ci z własnej inicjatywy (rekomendacja 14.1). Wzór wniosku znajdziesz na kancelariaborkowski.pl/dokumenty-do-pobrania/.
2. **Sprawdź kosztorys** według listy kontrolnej z rozdziału 06 i zaznacz każde zaniżenie.
3. **Zbierz dowody:** kosztorys warsztatu albo rzeczoznawcy, informacje o stawkach lokalnych warsztatów, zdjęcia uszkodzeń i historię serwisową auta.
4. **Złóż zastrzeżenia (reklamację)** na piśmie albo mailem – wzór znajdziesz w rozdziale 08. Ubezpieczyciel powinien odpowiedzieć w ciągu 30 dni. W szczególnie skomplikowanych sprawach termin może wynieść do 60 dni, ale wtedy ubezpieczyciel musi wyjaśnić przyczynę opóźnienia.
5. **Jeśli odpowiedź Cię nie satysfakcjonuje,** możesz złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego albo skierować sprawę do sądu. Koszt prywatnej ekspertyzy rzeczoznawcy może podlegać zwrotowi, jeśli była ona niezbędna do efektywnego dochodzenia odszkodowania (uchwała składu siedmiu sędziów SN z 2 września 2019 r., III CZP 99/18).

⚠

WARTO SKONSULTOWAĆ · UGODY I PRZEDAWNIENIE

Wypłata na podstawie decyzji ubezpieczyciela nie zamyka drogi do dopłaty. Inaczej jest, gdy podpiszesz ugodę albo oświadczenie, że zrzekasz się dalszych roszczeń. Przeczytaj takie dokumenty przed podpisaniem, a w razie wątpliwości skonsultuj je z prawnikiem.

Nie odkładaj sprawy: roszczenie przedawnia się co do zasady po **3 latach** od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia, nie później niż po 10 latach od zdarzenia (art. 442^1 § 1 w zw. z art. 819 § 3 k.c.). Gdy szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, termin wynosi 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa (art. 442^1 § 2 k.c.) – może tak być np. przy wypadku, w którym ktoś został ranny (art. 177 k.k.). Zwykła kolizja z uszkodzeniem samych aut jest co do zasady wykroczeniem. Zgłoszenie szkody ubezpieczycielowi przerywa bieg przedawnienia. Biegnie on na nowo od dnia, w którym otrzymasz na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia (art. 819 § 4 k.c.).

ROZDZIAŁ 06

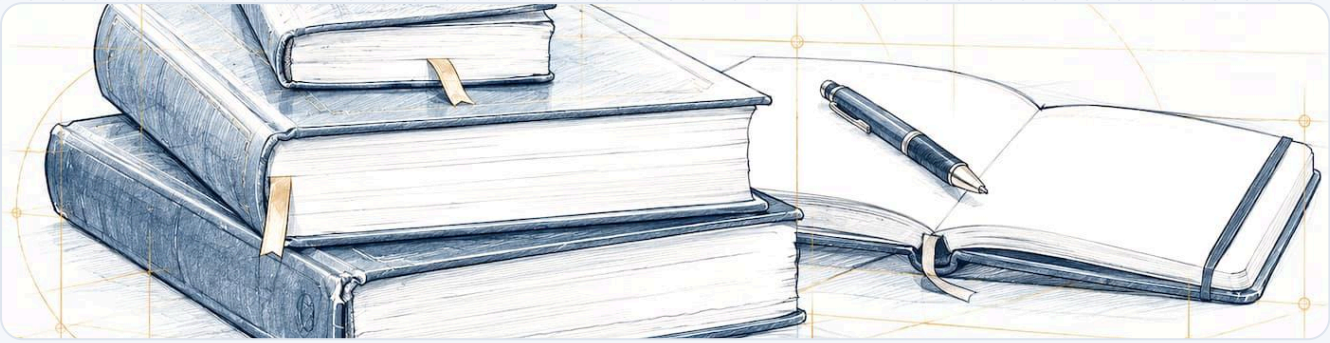
Lista kontrolna: sprawdź swój kosztorys

Zaznacz punkty, które się zgadzają. Każdy niezaznaczony to kandydat do zastrzeżeń.

- [ ] VIN, wersja i wyposażenie auta zgadzają się z dowodem rejestracyjnym.
- [ ] Wszystkie uszkodzenia ze zdjęć i protokołu oględzin są w kosztorysie.
- [ ] Są operacje demontażu, montażu, kalibracji i pomiarów, których wymaga naprawa.
- [ ] Stawka za roboczogodzinę odpowiada stawkom warsztatów w Twojej gminie lub powiecie.
- [ ] Elementy zakwalifikowane do naprawy da się technologicznie naprawić.
- [ ] Części mają oznaczenie „O" albo „Q". Jeśli przyjęto „P", ubezpieczyciel uzasadnił to wiekiem i stanem auta i wskazał, gdzie w Twojej okolicy kupisz równoważny zamiennik.
- [ ] Przy częściach i materiale lakierniczym nie ma potrąceń za wiek lub zużycie.
- [ ] Nie ma rabatów, z których nie możesz realnie skorzystać.
- [ ] Rodzaj lakieru i zakres lakierowania są właściwe.
- [ ] Kosztorys obejmuje VAT, jeśli go nie odliczasz.
- [ ] Masz komplet akt szkody: kosztorys, zdjęcia i protokół oględzin.

ROZDZIAŁ 07

Najczęstsze pytania

Przyjąłem już pieniądze. Czy mogę jeszcze żądać dopłaty?

Tak. Sama wypłata na podstawie decyzji ubezpieczyciela nie zamyka sprawy. Inaczej jest, gdy podpisałeś ugodę albo oświadczenie, że zrzekasz się dalszych roszczeń.

Naprawiłem auto taniej albo je sprzedałem. Czy należy mi się kwota z kosztorysu?

Tego dziś nie da się przesądzić. Po naprawie uchwały składów siedmiu sędziów z 8 maja 2024 r. (III CZP 142/22) i 11 września 2024 r. (III CZP 65/23) wiążą odszkodowanie z poniesionymi kosztami, a uchwała z 24 września 2025 r. (III CZP 32/24) dopuściła kosztorys. Po sprzedaży uszkodzonego auta III CZP 65/23 też wyklucza kosztorys – szkodą jest wtedy raczej różnica między wartością auta bez szkody a uzyskaną ceną. Obie sytuacje rozstrzygnie pełny skład Izby Cywilnej SN (III CZP 17/26). Jeśli zapłaciłeś za naprawę bez VAT, VAT nie zostanie doliczony.

Czy muszę naprawiać auto w warsztacie wskazanym przez ubezpieczyciela?

Nie. Sam wybierasz, gdzie i czy w ogóle naprawisz auto. Po naprawie w wybranym przez siebie warsztacie odszkodowanie nie zależy od rabatów w warsztatach partnerskich ubezpieczyciela, chyba że koszty były oczywiście nieuzasadnione. Przed naprawą ubezpieczyciel może uwzględnić takie rabaty, ale nie wtedy, gdy sprzeciwia się temu Twój uzasadniony interes (III CZP 142/22).

Czy warto zlecić kosztorys rzeczoznawcy?

Tak, jeśli różnica jest znacząca albo spór dotyczy kwestii technicznych, np. naprawy zamiast wymiany. Koszt takiej ekspertyzy może podlegać zwrotowi, jeśli była niezbędna do efektywnego dochodzenia odszkodowania (III CZP 99/18).

Mam autocasco. Czy ten poradnik mnie dotyczy?

Częściowo. Sposób czytania kosztorysu jest taki sam, ale o potrąceniach, rodzaju części i stawkach w AC decydują przede wszystkim warunki Twojej umowy.

ROZDZIAŁ 08 · WZÓR DO WYPEŁNIENIA

Wzór pisma: zastrzeżenia do kosztorysu

Pola w nawiasach kwadratowych uzupełnij swoimi danymi. Zostaw tylko te zastrzeżenia, które dotyczą Twojej sprawy, a pozostałe usuń. Wersję do edycji (Word) znajdziesz na kancelariaborkowski.pl/dokumenty-do-pobrania/.

[miejscowość], [data]

[imię i nazwisko]
[adres]
[telefon, e-mail]

[nazwa zakładu ubezpieczeń]
[adres albo e-mail do reklamacji]

Numer szkody: [numer]
Pojazd: [marka, model, numer rejestracyjny, VIN]
Data zdarzenia: [data]
Sprawca i numer polisy OC: [dane]

REKLAMACJA

zastrzeżenia do kalkulacji kosztów naprawy i wezwanie do dopłaty odszkodowania

Na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej składam reklamację dotyczącą ustalenia wysokości odszkodowania w szkodzie nr [numer].

Decyzją z dnia [data] ustalili Państwo odszkodowanie na kwotę [kwota] zł na podstawie kalkulacji nr [numer] z dnia [data]. Kwota ta nie pokrywa niezbędnych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody. Zgłaszam następujące zastrzeżenia:

1. **Stawka za roboczogodzinę.** W kalkulacji przyjęto stawkę [kwota] zł netto. Stawki warsztatów na rynku lokalnym, tj. w [gmina / powiat], wynoszą [kwota] zł netto (dowód: [cenniki lub informacje warsztatów – w załączeniu]). Zgodnie z Rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącymi likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych (rekomendacja 15.3) stawka powinna odpowiadać rynkowi lokalnemu. Jeżeli podtrzymują Państwo przyjętą stawkę, proszę o wskazanie warsztatu działającego na moim rynku lokalnym, który wykona naprawę za kwotę z kalkulacji (rekomendacja 15.4).
2. **Części zamienne.** Dla części: [lista] przyjęto części o oznaczeniu [oznaczenie] zamiast części oryginalnych. Pojazd [jest objęty gwarancją / był serwisowany w ASO / był naprawiany wyłącznie z użyciem części oryginalnych] (dowód: [dokumenty]). Użycie części innej jakości nie przywraca pojazdu do stanu sprzed szkody. Proszę wskazać, gdzie na moim rynku lokalnym te części są dostępne w cenie z kalkulacji (Rekomendacje KNF, rekomendacje 18–19).
3. **Potrącenia.** Ceny [części / materiału lakierniczego] pomniejszono o [procent]%, łącznie o [kwota] zł. Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r. (III CZP 80/11) odszkodowanie z ubezpieczenia OC obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i innych materiałów służących do naprawy pojazdu. Odszkodowanie może zostać obniżone wyłącznie o kwotę odpowiadającą wzrostowi wartości pojazdu jako całości ponad stan sprzed szkody, jeżeli zakład ubezpieczeń ten wzrost wykaże. Samo użycie nowej części takiego wzrostu nie dowodzi, a Państwo go nie wykazali. Również Rekomendacje KNF przewidują, że zakład ubezpieczeń nie powinien stosować amortyzacji (rekomendacja 17).

4. **Rabaty.** Zastosowano rabat [procent]% na [części / materiał lakierniczy], łącznie [kwota] zł. Zastosowany rabat nie może obniżyć należnego odszkodowania, ponieważ [powód – np. wymagałby zakupu części u Państwa partnera w odległej lokalizacji / mógłby zagrozić uprawnieniom z gwarancji]. Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2024 r. (III CZP 142/22) rabaty u podmiotów współpracujących z ubezpieczycielem nie wpływają na odszkodowanie po poniesieniu kosztów naprawy, a przed naprawą – gdy sprzeciwia się temu uzasadniony interes poszkodowanego (tak też III CZP 32/24). Powoływanie się na takie rabaty wyklucza też rekomendacja 17.3 Rekomendacji KNF.
5. **Pominięte uszkodzenia i operacje.** W kalkulacji nie uwzględniono: [lista] (dowód: [zdjęcia / kosztorys warsztatu]). Wnoszę o przeprowadzenie dodatkowych oględzin.
6. **Naprawa zamiast wymiany.** Element [nazwa] zakwalifikowano do naprawy, choć [powód, np. uszkodzone mocowania], a technologia producenta przewiduje jego wymianę (dowód: [opinia warsztatu lub rzeczoznawcy]).
7. **Podatek VAT.** Kalkulację sporządzono w kwotach netto. Nie przysługuje mi prawo do odliczenia VAT, a zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów SN z dnia 17 maja 2007 r. (III CZP 150/06) odszkodowanie ustalone według cen części zamiennych i usług obejmuje VAT w zakresie, w jakim poszkodowany nie może go odliczyć.

W związku z powyższym wnoszę o:

1. ponowne wyliczenie odszkodowania z uwzględnieniem powyższych zastrzeżeń i dopłatę kwoty [kwota] zł, wynikającej z [kalkulacji warsztatu / opinii rzeczoznawcy] z dnia [data], w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma, na rachunek nr [numer rachunku];
2. [opcjonalnie:] zwrot kosztu prywatnej ekspertyzy w kwocie [kwota] zł;
3. [opcjonalnie:] udostępnienie akt szkody, w tym pełnej kalkulacji, zdjęć i protokołu oględzin (art. 29 ust. 6 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej).

Odpowiedź proszę przesłać [na adres wskazany powyżej / na adres e-mail: adres].

[podpis]

Załączniki:

1. [kalkulacja warsztatu lub opinia rzeczoznawcy]
2. [informacje o stawkach lokalnych warsztatów]
3. [zdjęcia uszkodzeń]
4. [dokumenty serwisowe lub gwarancyjne]
5. [dowód zapłaty za ekspertyzę]

WSKAZÓWKI DO WYPEŁNIENIA – NIE DOŁĄCZAJ ICH DO PISMA

- Kwotę dopłaty wylicz jako różnicę między kosztorysem warsztatu albo rzeczoznawcy a kwotą, którą już otrzymałeś.
- Do każdego zastrzeżenia dołącz dowód. Samo stwierdzenie, że stawka jest za niska, zwykle nie wystarcza.
- Wyślij pismo listem poleconym albo e-mailem na adres do reklamacji podany w decyzji. Zachowaj potwierdzenie nadania.
- Przy autocasco nie powołuj się na uchwały dotyczące OC bez sprawdzenia OWU. Zasady wyliczenia odszkodowania z AC wynikają z umowy.
- Jeśli nie dostaniesz odpowiedzi w terminie albo odpowiedź Cię nie przekonuje, nie czekaj z dalszymi krokami.

WSPÓŁPRACA

Jak pracuję

01 W sprawach motoryzacyjnych pomagam klientom z **całej Polski**.

02 Analiza dokumentów i rozmowy odbywają się **online**, bez wizyty w kancelarii.

03 **Koszty i plan działania** znasz przed startem.

04 Gdy to możliwe, szukam **porozumienia bez procesu**.

PIERWSZY KROK

Kosztorys wydaje się zaniżony? Prześlij mi decyzję i kalkulację ubezpieczyciela.

Sprawdzę, czy i o jaką kwotę warto walczyć, i powiem, od czego zacząć. Pierwsza rozmowa bez zobowiązań.

Zgłoś sprawę: kancelariaborkowski.pl/kontakt | **+48 501 875 985**

O AUTORZE

Karol Borkowski

Radca prawny, członek samorządu radców prawnych i stały mediator sądowy. Specjalizuje się w prawie motoryzacyjnym: wady ukryte pojazdów, cofnięte liczniki, spory z ubezpieczycielami, szkody całkowite, spory z dealerami i wadliwe naprawy w warsztacie. Reprezentuje klientów przed sądami w pełnym zakresie.

Członek Krajowej Izby Radców Prawnych | **Mediator sądowy** | **Konsultacje online**

TELEFON
+48 501 875 985

E-MAIL
biuro@kancelariaborkowski.pl

STRONA
kancelariaborkowski.pl

INSTAGRAM
@motoradca

Kancelaria Radcy Prawnego Karol Borkowski · Białystok · pon.–pt. 7:00–18:00 · spotkania także online

Poradnik ma charakter informacyjny i nie stanowi porady prawnej. Opisuje przepisy i orzecznictwo według stanu na listopad 2026 r. Każda sprawa wymaga indywidualnej oceny, a wzór pisma to punkt wyjścia, nie gotowa strategia.